

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ИВАН ВАЗОВ“ - ВРАЦА

Утвърждавам:

X

Малина Николова

Директор

Подписано от: MALINA IVANOVA NIKOLOVA

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ ЗА УЧЕБНАТА 2022/2023 ГОДИНА

Програмата е приета на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование на заседание на Педагогическия съвет по Протокол № 12/07.09.2022 г. и е утвърдена със Заповед № 1321-671/09.09.2022 г. на директора на училището

I. УВОД

Училищна програма за равен достъп до образование е подчинена на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички деца и ученици от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

1. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020);
2. Европейската социална харта /ревизирана/;
3. Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
4. Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
5. Закон за предучилищното и училищно образование;
6. Стандарт за приобщаващото образование.
7. Закон за защита от дискриминация.
8. Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

НУ „Иван Вазов“ е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

Изграждането на приобщаваща среда за децата и учениците включва:

- разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;

•разширяване на обхвата на институциите в училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и учениците като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

III. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

В НУ „Иван Вазов“ са създадени условия за достъпна качествена грижа за учениците. При децата в училищна възраст се обръща особено внимание, както на семейството като част от образователния процес, така и на индивидуалните особености на всяко дете. Различията между учениците в зависимост от техните интереси, познания, умения, минало, майчин език, постижения или увреждане, могат да бъдат ресурси в подкрепа на ученето.

За преодоляване на ограниченията по отношение участието на децата от уязвими групи /деца от етнически малцинства, деца със СОП, деца с увреждания, деца с хронични заболявания, деца жертви на насилие и деца от многодетни семейства/ в социалния живот е необходима целенасочена политика на интеграция и предоставяне на равни възможности.

В училището се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование;
- умението за общуване с представители на различни култури;
- съзнателно изграждане на толерантна среда;
- особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

IV. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- 1.Равен достъп и приобщаване на всеки ученик.
- 2.Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
- 3.Съхраняване на етнокултурното многообразие.
- 4.Участие в извънкласни занимания, независимо от способностите, уврежданията, заболявания, етническа принадлежност, майчин език и др.
- 5.Подкрепа на самостоятелната активност на децата и учениците.
- 6.Партньорски отношения с родителите.

Уязвимите групи от деца и ученици имат право на зачитане, уважение и закрила. Отношението към тях е основано на признаване на тяхната равнопоставеност и равни възможности.

Приобщаването слага акцент на тези групи учащи се, за които съществува риск от изолиране, изключени са от образованието или са с недостатъчно добри резултати от обучението.

С цел продължаването на създаване на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности е нужно:

- достъпна архитектурна среда;
- екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на учениците;
- диагностична и консултативна дейност;
- учебно-технически средства и апаратура;
- индивидуални учебни планове и програми.

V. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

№	Дейност	Срок	Организатор
1.	Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства	Септември, октомври, ноември	Класни ръководители, ресурсен учител, психолог, логопед, заместник-директор
2.	Идентифициране на ученици с необходимост от обща и допълнителна подкрепа	Септември, октомври, ноември	Класни ръководители, ресурсен учител, психолог, логопед, специалисти по учебни предмети
3.	Работа с родителската общност за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и учениците с увреждания	При необходимост	Психолог
4.	Сформиране на групи за занимания по интереси в училището	Септември	Класни ръководители
5.	Запознаване на родителите и учениците с възможностите на ЦПЛР за развитие на интересите	Октомври	Класни ръководители
6.	Създаване на условия за развитие на талантливите деца от уязвими групи	Постоянен	Класни ръководители, ръководители на групи
7.	Кариерно консултиране	Постоянен	Психолог
8.	Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултация	При необходимост	Психолог

9.	Стимулиране участието на деца от уязвими групи в олимпиади и състезания	По график	Класни ръководители
10.	Подобряване на здравния статус на децата от уязвими групи чрез редовно наблюдение на здравето, физическото и психомоторното развитие	Постоянен	Медицински фелдшер
11.	Осигуряване на подкрепа на деца, живеещи в неблагоприятна семейна, емоционална и културна среда	Постоянен	Класни ръководители
12.	Консултиране на родители с незадоволителен капацитет за отглеждане и възпитание на деца за създаване на нагласи за отговорно родителство	При необходимост	Психолог
13.	Ангажиране на родителите на деца от уязвими групи в училищния живот	Постоянен	Класни ръководители
14.	Сътрудничество с Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“	При необходимост	Директор Зам.директори
15.	Обучение на педагогическите специалисти	При необходимост	Директор Зам.директори

VI. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Постигнатите резултати от изпълнение на Програмата и устойчивостта се измерва чрез осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие, както следва:

1. Придобит опит от педагогическите специалисти за работа с деца от уязвими групи.
2. Изработени практически модели за решаване на конкретни проблеми.
3. Документиран опит за работа с деца от уязвими групи.
4. Създаване на контакти, приятелство и взаимопомощ между децата.
5. Повишена информираност на родителите.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете. Комплексните дейности по Програмата ще допринесат за осигуряване на равен достъп, успешна социализация и мотивация на деца и родители за участие в образователния процес.

За изпълнение на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани страни – училище, родители, ученици, институции, НПО и др/.